

Міністерство освіти і науки України

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Ніжинський агротехнічний інститут

Факультет агротехнологій та економіки

Кафедра агрономії

ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету

Галина МАКЕДОН

2022 року

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

ступінь освіти	бакалавр
галузь знань	20 «Аграрні науки та продовольство»
спеціальність	201 «Агрономія»
освітня програма	Агрономія

Ніжин – 2022 рік

Програма навчальної практики здобувачів вищої освіти спеціальності
201 «Агрономія» освітньої програми «Агрономія»

Розробники:

БОЖЕНКО Анатолій, к.с.г.н., с.н.с., доцент кафедри агрономії;
БУНЯК Олександр, к.с.г.н., старший викладач кафедри агрономії;
СЕМЕНІХІН Андрій Вікторович, к.б.н., завідувач кафедри агрономії;
ЦАРУК Ілля, асистент кафедри агрономії;
ЯРОШ Юрій, к.м.г.н., старший викладач кафедри агрономії.

Програма навчальної практики затверджена на засіданні кафедри агрономії
Протокол від "20" червня 2022 року № 13

Завідувач кафедри

(підпис)

Андрій СЕМЕНІХІН
(ПІБ)

Схвалено проектною групою освітньої програми Агрономія

Гарант освітньої програми

(підпис)

Андрій СЕМЕНІХІН
(ПІБ)

ЗМІСТ

Вступ

Послідовність проведення і тривалість практик

- 1. Навчальна практика з ботаніки**
 - 2. Навчальна практика (агрономічно-ознайомча)**
 - 3. Навчальна практика з ґрунтознавства**
 - 4. Навчальна практика з сільськогосподарських машин.**
 - 5. Навчальна практика з землеробства**
 - 6. Навчальна практика з фітопатології**
 - 7. Навчальна практика з ентомології**
 - 8. Навчальна практика з плідівництва**
 - 9. Навчальна практика з овочівництва**
 - 10. Навчальна практика з рослинництва**
 - 11. Навчальна практика з технології зберігання і переробки продукції рослинництва**
 - 12. Навчальна практика з селекція і насінництва**
 - 13. Навчальна практика з кормовиробництва**
- Політика оцінювання**

ВСТУП

Навчальна практика є невід'ємною складовою підготовки фахівців ступеня вищої освіти «Бакалавр» за спеціальністю 201 «Агрономія» освітньо-професійної програми «Агрономія». Вона дозволяє поглибити та закріпити теоретичні знання з вивчених дисциплін.

Практика організовується відповідно до навчального плану підготовки бакалаврів за спеціальністю «Агрономія». Студенти для проходження практики обирають організацію або підприємство, які підходять за профілем діяльності і відповідають спеціалізації кафедри агрономії. На період проходження практики студенти отримують статус практиканта і зобов'язані дотримуватися робочого графіку підприємства, виробничої дисципліни та охорони праці.

Мета проходження навчальної практики – узагальнення і вдосконалення здобутих студентами знань, практичних навичок, оволодіння професійним досвідом для майбутньої професійної діяльності.

Структура курсу:

- інформування студентів про мету, завдання і зміст навчальної практики, місце її проходження;
- ознайомлення студентів з порядком проходження навчальної практики;
- представлення студентам інструкції щодо виконання робочої програми практики, порядку оформлення всіх необхідних документів, щоденника практики, оформлення звіту навчальної практики;
- інформування студентів про порядок ведення щоденника практики та складання заліку.

Пререквізити: успішне вивчення дисциплін, передбачених навчальним планом ОПП «Агрономія».

Постреквізити: можливість здійснення подальшої професійної роботи за спеціальністю.

ПОСЛІДОВНІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ І ТРИВАЛІСТЬ ПРАКТИК

Навчальні і виробнича практики ЗВО проводяться в строки, що визначені діючим навчальним планом та графіком навчального процесу.

Послідовність проведення та тривалість практик					
№ з/п	Вид практики	Семестр	Години	Кредити	Кількість тижнів
1	Навчальна практика з ботаніки	2	30	1,0	1,0
2	Навчальна (агрономічно-ознайомча) практика	2,4	390	13,0	13,0
3	Навчальна практика з ґрунтознавства	4	30	1,0	1,0
4	Навчальна практика з сільськогосподарських машин	4	30	1,0	1,0
5	Навчальна практика з землеробства	4	30	1	1
6	Навчальна практика з фітопатології	4	15	0,5	0,5
7	Навчальна практика з ентомології	4	15	0,5	0,5
8	Навчальна практика з плодівництва	6	30	1,0	1,0
9	Навчальна практика з овочівництва	6	30	1,0	1,0
10	Навчальна практика з рослинництва	7	30	1,0	1,0
11	Навчальна практика із технології зберігання і переробки продукції рослинництва	7	30	1,0	1,0
12	Навчальна практика із селекції і насінництва с.г.	8	15	0,5	0,5
13	Навчальна практика із кормовиробництва	8	15	0,5	0,5

1. НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА З БОТАНІКИ

Термін проведення – II семестр.

Тривалість – 1 тиждень (30 годин, 1,0 кредит).

Мета практики – в природних умовах закріпити теоретичні знання з курсу ботаніки, зібрати, описати, визначити рослини і об'єкти для систематичного та морфологічного гербарію.

Завдання:

- в природних умовах розібрати питання морфології та екології рослин, ознайомитися з різноманітністю рослинного світу;
- досконально оволодіти методами визначення та гербаризації рослин зібрати та оформити гербарій.

В результаті проходження практики здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- морфологічні особливості встановлення органів та їх видозмін;
- характерні ознаки класу, родини, роду, виду;
- методи визначення рослин;
- методи гербаризації рослин;
- екологія рослин;
- шляхи використання біоценозів та агроценозів;
- засади охорони рослинного світу.

вміти:

- закріпити і поглибити свої знання з морфології, систематики, екології та геоботаніки;
- вивчити взаємозв'язок рослин з навколишнім середовищем, вміти пояснити вплив екологічних факторів на розвиток рослин;
- вміти визначати рослини на рівні родини, виду та роду.

2. НАВЧАЛЬНА (АГРОНОМІЧНО-ОЗНАЙОМЧА) ПРАКТИКА

Термін проведення – II, IV семестр.

Тривалість – 13 тижнів (390 годин, 13,0 кредитів).

Метою практики є ознайомлення із особливостями виробничої діяльності в аграрному секторі економіки, його сучасним станом, з'ясування ролі агрономічного забезпечення у функціонуванні агропромислового комплексу, повторення та закріплення отриманих теоретичних знань шляхом проведення лабораторних і польових досліджень рослинного світу, набуття студентами практичних навичок флористичних та геоботанічних досліджень, вивчення характерних особливостей місцевої флори та рослинності.

Основними завданнями навчальної практики є:

- з'ясування особливостей ведення сільськогосподарського виробництва, його залежності від природно-екологічних факторів;
- оцінка сприятливості місцевих умов для розвитку рослинництва та аграрного виробництва у цілому;

- ознайомлення із виробничою та науковою інфраструктурою сучасного агропромислового комплексу;
- ознайомлення із особливостями виробничої діяльності на різних посадах у галузях аграрного виробництва, менеджменту та маркетингу сільськогосподарської продукції;
- вдосконалення навиків морфологічного опису рослинних організмів і їхніх окремих органів;
- поглиблення та узагальнення знань про характерні ознаки основних систематичних груп вищих рослин;
- набуття навиків опису екологічних умов існування рослин і виділення екологічних груп рослин, встановлення типів умов місцезростання;
- набуття навиків визначення рослин у природі та в лабораторних умовах, умінь користуватися визначниками рослин;
- засвоєння методики складання гербарію, його оформлення та зберігання;
- засвоєння методики виділення та опису фітоценозів за їхніми ознаками;
- ознайомлення з різноманітністю рослинного світу нашої місцевості, його раритетними видами та угрупованнями, заходами охорони живої природи.
- ознайомлення з різноманітністю культурної та бур'янової флори агрофітоценозів;
- вивчення впливу особливостей рослинності на ґрунтовий покрив.

У результаті проходження навчальної практики студент повинен **знати**: характерні особливості ведення сільськогосподарського виробництва, сучасні структуру, стан розвитку, зв'язок природно-екологічних і соціально-економічних факторів із галузевою структурою аграрного виробництва, роль науки у підвищенні продуктивності сучасного сільськогосподарського виробництва, посади фахівців агрономічного профілю та їхнє функціональне призначення, методики морфологічного опису рослин і фітоценозів, видовий склад та екологічні особливості типових угруповань Чернігівської області, найпоширеніші види бур'янів і культурних робіт, раритетні види флори області, показники оцінки рослинних популяцій;

вміти: із використанням різних джерел інформації визначати сприятливість різних факторів для ведення сільськогосподарського виробництва, обґрунтовувати функціональну роль спеціалістів із агрономії у сучасному агропромисловому комплексі, користуватися визначниками рослин, розпізнавати типові та практично значимі види флори, проводити опис фітоценозів і популяцій, визначати вікові стани рослин, гербаризувати рослини, аналізувати вплив рослинності на ґрунтовий покрив, виділяти екологічні групи рослин.

3. НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА З ҐРУНТОЗНАВСТВА

Строк проведення – IV семестр.

Тривалість практики – 1 тиждень (30 годин, 1,0 кредит).

Мета: ознайомити здобувачів вищої освіти з геоморфологічними особливостями утворення ґрунтів зони діяльності академії, навчитися правильно робити ґрунтовий розріз, змалювати профіль ґрунту, правильно визначити його генетичну назву. На підставі теоретичного і практичного вивчення ґрунтів навчити здобувачів вищої освіти читати карту ґрунтів, картограму і раціонально використовувати їх при розробці зональних систем

ведення сільського господарства.

Завдання – вивчення ґрунтів у природі з урахуванням впливу на ґрунтоутворення природних умов і господарської діяльності людини.

У результаті здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- як розрахувати баланс гумусу в полях основних сівозмін, використовуючи методику якісної оцінки ґрунтів;

- як, враховуючи результати балансу гумусу, коректувати норми і місця внесення органічних добрив в сівозміні;

- як, користуючись матеріалами про геологічну будову місцевості та генезис конкретних ґрунтів, поданими в ґрунтовому нарисі знаходити місцеві родовища органічних агрономічних руд.

вміти:

- використовуючи дані хімічного аналізу ґрунту та його гранулометричного складу вміти знаходити джерела постачання меліорантів і контролювати процес їх внесення; на основі ґрунтового нарису, за наявності в господарстві умов, що сприяють розвитку ерозії ґрунту, проводити спостереження за інтенсивністю її проявів та дотримуватись рекомендацій щодо захисту від неї.

4. НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА З СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ МАШИН

Строк проведення – IV семестр.

Тривалість практики – 1 тиждень (30 годин, 1,0 кредит).

Мета: оволодіння студентами сучасних методів, форм організації та знарядь праці в галузі їх майбутньої професії, формування у них на базі одержаних у ВНЗ знань професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності, закріплення набутих теоретичних знань шляхом роботи на сільськогосподарських машинах та з відповідним обладнанням.

Завдання:

- вивчити правила техніки безпеки під час роботи на тракторах і сільськогосподарських машинах, а також при технічному догляді за ними;
- набути навиків оцінки технічного стану і готовності машин до виконання планових робіт;
- набути практичних навиків з наладки та регулюванні сільськогосподарських машин перед роботою;
- опанувати практичну роботу на машинно-тракторних агрегатах, зернозбиральних комбайнах та інших сільськогосподарських машинах;
- вивчити організацію проведення механізованих сільськогосподарських робіт з урахуванням сучасних технологій і передового досвіду, перевірку якості виконання робіт.

За результатами практики здобувач вищої освіти повинен **знати:**

- правила техніки безпеки і протипожежних заходів при роботі на тракторах і сільськогосподарських машинах;
- правила комплектування агрегатів, проведення щозмінного технічного огляду і зберігання сільськогосподарської техніки;
- призначення та будову тракторів та сільськогосподарських машинах на яких працював;
- методи оцінки технічного стану і готовності техніки до роботи

Студент повинен **вміти:**

- виконувати комплектування та проводити щозмінний технічний огляд;
- керувати тракторами, комбайнами та самохідними та машинами;
- проводити технічне обслуговування та усувати неполадки в роботі сільськогосподарської техніки;
- здійснювати контроль якості виконання польових механізованих робіт;
- проводити плановий огляд і постановку сільськогосподарської техніки на зберігання

5. НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА З ЗЕМЛЕРОБСТВА

Термін проведення – IV семестр.

Тривалість – 0,5 тиждень; (15 годин, 0,5 кредита)

Метою проходження є закріплення одержаних в академії теоретичних знань здобувачами вищої освіти та одержання практичних навиків з питань основних елементів сучасних зональних систем землеробства.

Завдання:

- ознайомитися із землекористуванням господарства;
- визначити найбільш поширені на полях господарств бур'яни, знати їх біологічні особливості і заходи боротьби з ними;
- ознайомитися з хімічними заходами боротьби з бур'янами;

- вивчити структуру посівних площ сівозмін;
- провести оцінку якості обробітку ґрунту, культивуації та догляду за посівами.

При проходженні практики здобувачі вищої освіти повинні провести спостереження, заміри, обліки у відповідності з вимогами навчальних досліджень, обробити одержані дані і зробити висновки.

По кожній виконаній роботі студенти повинні пройти співбесіду і показати

теоретичні знання і практичні навички.

Після проходження навчальної практики здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- особливості планування систем землеробства з урахуванням особливостей ґрунтово-кліматичних умов регіону України;
- організацію заходів із забезпечення оптимальних ґрунтових умов для росту та розвитку сільськогосподарських культур;
- особливості контролю за впровадженням системи землеробства;
- особливості виконання технологічних прийомів у системі землеробства;
- особливості підготовки матеріально-технічної бази для виконання технологічних заходів у системі землеробства;

вміти:

- проектувати систему сівозмін у конкретному господарстві;
- визначати найбільш ефективну систему сівозмін;
- своєчасно проводити відповідні технологічні прийоми під час впровадження системи сівозмін у конкретному господарстві з урахуванням, агрофізичного аналізу ґрунту; ступеня забур'яненості полів, засміченості ґрунту і органічних добрив насінням бур'янів; фактичного рівня забрудненості довкілля пестицидами; даних моніторингу фітосанітарного стану; оцінки якості проведення заходів основного обробітку ґрунту;
- планувати комплексну систему заходів боротьби з бур'янами;
- розробляти систему основного, передпосівного та післяпосівного обробітку ґрунту для кожної культури у сівозміні господарства;
- готувати ґрунтообробні сільськогосподарські машини і знаряддя до виконання заходів обробітку ґрунту;
- організовувати роботу з впровадження системи захисту ґрунтового середовища від негативної дії водної та вітрової ерозії; системи санітарно-гігієнічного захисту працівників під час роботи з пестицидами.

6. НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА З ФІТОПАТОЛОГІЇ

Термін проведення – IV семестр.

Тривалість – 0,5 тиждень; (15 годин, 0,5 кредита)

Мета навчальної практики – ознайомити здобувачів вищої освіти в польових умовах із хворобами та основними симптомами їхнього прояву на сільськогосподарських культурах; вивчити стан і організацію інтегрованого захисту рослин у виробничих умовах.

Завданням навчальної практики є:

- в польових умовах опрацювати методи обліку хвороб (маршрутні обстеження, огляд рослин та відбір пробного снопа),
- зібрати гербарій рослин уражених різними хворобами,
- оволодіти технікою визначення шкідливих організмів,
- ознайомитися з методами фітосанітарної діагностики,
- вивчити стан захисту рослин в господарстві і можливості впровадження інтегрованих систем захисту.

Після проходження навчальної практики здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- симптоматичні ознаки прояву основних хвороб сільськогосподарських рослин;
- особливості впливу агрокліматичних показників на розвиток хвороб рослин;
- методи діагностики хвороб на сільськогосподарських культурах;
- місця резервації та зберігання інфекції;
- обґрунтування захисних заходів проти хвороб на кожній культурі.

уміти:

- самостійно визначати за діагностичними ознаками найбільш поширені та шкодочинні хвороби на с.-г. культурах;
- виділяти та ідентифікувати збудників захворювань; прогнозувати розвиток хвороб залежно від погодних умов;
- планувати та проводити агротехнічні, селекційно-насіневі, хімічні та біологічні заходи захисту рослин; обґрунтовувати доцільність використання хімічних та біологічних засобів захисту рослин від хвороб залежно від фітосанітарного стану посівів;
- вибирати та впроваджувати для умов конкретного господарства районовані стійкі до хвороб сорти та гібриди с.-г. культур.

7. НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА З ЕНТОМОЛОГІЇ

Термін проведення - IV семестр.

Тривалість – 0,5 тиждень; (15 годин, 0,5 кредита)

Мета навчальної практики – є формування у здобувачів вищої освіти компетентностей набуття бази фундаментальних знань щодо біології та

екології польових комах, впливу їх шкодочинності на сільськогосподарські культури та методи боротьби з ними.

Завдання навчальної практики – є створення базових знань, що пов'язані з головними групами та видами шкідників культурних рослин, їх впливом на погіршення стану, зниження стійкості, продуктивності, врожайності сільськогосподарських рослин т, їх захисних функцій, а також з сучасними засобами і методами захисту рослинних об'єктів сільського господарства.

Студент повинен **знати**:

- особливості екології польових комах-шкідників та умови формування осередків їх масового розмноження;

- основних шкідників по зовнішньому вигляду імаго та за іншими стадіями їх розвитку, а також за пошкодженнями, які вони наносять сільськогосподарським рослина;

- засоби ентомопатологічного моніторингу;

- методики ентомологічних обстежень;

- методи обліку чисельності комах-шкідників та прогноз їх розвитку;

- основних ентомофагів та збудників хвороб ентомошкідників;

- сучасні біологічні препарати та інсектициди;

- сучасні інтегровані методи та засоби захисту посівів від шкідників.

Студент повинен **вміти**:

- проводити нагляд за основними шкідниками;

- здійснювати облік чисельності комах-шкідників та прогнозувати їх розвиток;

- використовувати ентомофагів для проведення біологічного захисту посівів культурних рослин від шкідливих комах;

- правильно використовувати біо- та хімічні препарати при проведенні боротьби із шкідливими комахами;

- планувати і проектувати заходи по захисту посівів, забезпечувати їх екологічну та економічну ефективність і доцільність.

8. НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА З ПЛОДІВНИЦТВА

Термін проведення – VI семестр.

Тривалість практики – 1 тиждень; (30 годин, 1,0 кредит)

Мета: навчити здобувачів вищої освіти добре володіти навиками ведення плодівництва, знати усі елементи інтенсифікації цієї галузі: районований сортимент, технології розмноження культур, закладання та догляд за насадженнями, досконало володіти способами формування та обрізування крон.

Завдання – в процесі навчальної практики здобувачі вищої освіти закріплюють теоретичні знання, набувають практичних навичок з техніки окуліровки, щеплення, обрізування плодкових дерев.

У результаті здобувачі вищої освіти повинні **знати**:

- практично провести вирощування саджанців плодових і ягідних культур;
- провести вибір місця під сад, підготовку ґрунту, посадку саджанців;
- правильно підібрати порядний та сортовий склад плодових і ягідних культур з урахуванням ґрунтово-кліматичної зони;
- правильно виконати формування крони та обрізування плодових;
- розробити і впровадити інтенсивні технології вирощування екологічно чистих плодів і ягід;
- скласти технологічні карти догляду за молодим і плодоносним садом.

вміти:

- вирощувати саджанці плодових та ягідних культур;
- проводити щеплення кісточкових і зерняткових культур;
- формувати крони та проводити обрізування плодових культур.

9. НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА З ОВОЧІВНИЦТВА

Термін проведення – VI семестр.

Тривалість – 0,5 тиждень; (15 годин, 0,5 кредита)

Метою є набуття практичних навичок з вивчення виробничих процесів з вирощування овочевих культур у закритому та відкритому ґрунті. При цьому ставиться основні **завдання**:

- оволодіти необхідними практичними навичками технології вирощування овочевих культур у відкритому і закритому ґрунті;
- орієнтуватися і знати районовані і нові перспективні сорти і гібриди, які рекомендовані для вирощування у відкритому і закритому ґрунті;
- знати біологічні і морфологічні особливості овочевих рослин, відношення до факторів навколишнього середовища;
- оволодіти практичними навичками садіння та посіву овочевих культур, догляду за ними та збирання врожаю.

Після проходження навчальної практики здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- за зовнішніми ознаками насіння овочевих культур;
- морфологічні особливості, видовий та сортовий склад овочевих культур;
- порядок розрахунків необхідної корисної площі для вирощування розсади і виробництва овочевої продукції у закритому ґрунті;
- технологію отримання розсади овочевих культур: помідора, перцю, баклажан, огірків та ін.;
- порядок визначення норм висіву насіння із застосуванням проріджування і на задану густоту посівів;
- техніку і технологію вирощування овочевих культур у відкритому і закритому ґрунті;

вміти:

- розпізнавати за зовнішніми ознаками насіння овочевих культур;
- розпізнавати за морфологічними морфологічні особливостями овочеві культури;

- правильно підібрати асортимент овочевих культур для конвеєрного виробництва продукції;
- розраховувати необхідно корисну площу для вирощування розсади і виробництва овочевої продукції;
- вирощувати розсаду овочевих культур: помідора, перцю, баклажан, огірків та ін.,
- визначити норму висіву насіння із застосуванням проріджування і на задану густоту посівів;
- технологію вирощування овочевих культур у відкритому і закритому ґрунті.

10. НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА З РОСЛИННИЦТВА

Термін проведення – VII семестр.

Тривалість – 1,0 тиждень; (30 годин, 1,0 кредит)

Навчальна практика з дисципліни «Рослинництво» передбачає підготовку здобувачів за темами «Рослинництво», «Технологія зберігання, переробки продукції рослинництва» та «Кормовиробництво»

Тема «Рослинництво»

Мета полягає у формуванні в майбутніх спеціалістів технологічної підготовки з виробництва продукції рослинництва і базується на знаннях польових культур, особливостях їх росту і розвитку, вимогах до факторів середовища, сучасних прийомів і технологій вирощування високих урожаїв найкращої якості при найменших затратах праці і коштів.

Завдання полягає в ознайомленні здобувачів вищої освіти з основними видами, сортами і формами рослин польової культури в процесі їх росту і розвитку; освоєнні методів агрономічного контролю за якістю польових робіт; набутті навичок по догляду за рослинами.

В результаті здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- значення, морфологію і біологічні особливості польових культур;
- сучасні технології вирощування культур, включаючи інтенсивні та інші
- шляхи і способи покращення якості сільськогосподарської продукції;
- економічні основи рослинництва (скорочення затрат праці і засобів виробництва при вирощування врожаю, собівартість одиниці продукції, рентабельність виробництва);
- комплекс технічних засобів, які застосовуються при вирощуванні сільськогосподарських культур.

уміти:

- науково обґрунтовано програмувати в господарстві максимально можливі рівні урожайності сільськогосподарських культур;
- розробляти, удосконалювати та з високою ефективністю реалізовувати прогресивні технології вирощування польових культур в умовах різних форм власності і господарювання;

- здійснювати біологічний контроль за станом посівів та управляти процесами формування врожаю; забезпечувати високу економічну ефективність впроваджуваних технологій та їх екологічну чистоту;
- розробляти і реалізовувати заходи щодо поліпшення якості та зменшення втрат рослинницької продукції.

11. НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА З ТЕХНОЛОГІЇ ЗБЕРІГАННЯ І ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА

Термін проведення – VII семестр.

Тривалість – 1,0 тиждень; (30 годин, 1,0 кредит)

Мета навчальної практики дисципліни «Технологія зберігання та переробки продукції рослинництва» полягає у підвищенні знань та вмінь з технології зберігання та переробки різних видів сільськогосподарської продукції, що дозволить майбутнім агрономам стати висококваліфікованими спеціалістами та забезпечувати населення високоякісними продуктами харчування, а переробну промисловість сировиною протягом всього року. Засвоєння студентами теоретичних процесів технології переробки та зберігання продукції рослинництва; вивчення основ стандартизації та сертифікації сільськогосподарської продукції; розуміння економічних та технологічних основ якості сільськогосподарської продукції; набуття знань щодо основних положень функціонування вітчизняної системи управління якістю сільськогосподарської продукції.

Завдання навчальної практики – засвоїти організацію сховищ різних типів до приймання врожаю зернових та плодоовочевих культур; вивчити порядок обліку зерна, що надходить від комбайнів на тік, плодів, овочів та методики визначення початкових показників їх якості; засвоїти різні схеми післязбиральної доробки плодоовочевої та зернової продукції залежно від якості та методики розрахунку втрат маси зерна за рахунок зміни вологості та смітної домішки; ознайомитися з можливими режимами та способами зберігання продукції рослинництва залежно від типу сховищ; ознайомитися з виробництвом і оцінкою якості плодоовочевих консервів, борошна та кормів.

Студент повинен **знати**:

- для рентабельного ведення Галузі рослинництва спеціаліст повинен пов'язати питання нормування якості продукції з питаннями потреб борошномельної, круп'яної, цукрової, консервної плодоовочевої, пивоварної спиртової та інших видів переробки.

- питання первинної обробки отриманого врожаю, яка проводиться в місцях вирощування продукції: післязбиральна обробка зернових, круп'яних, зернобобових та ін.

- способи та режими зберігання всіх видів рослинницької продукції

- основи переробки продукції з тим, щоб на місцях можна було кваліфіковано вибрати найбільш економічні, способи одержання переробленої продукції.

- як впливають на лежкість продукції рослинництва та можливість отримання високої якості продуктів переробки агрометеорологічні, агротехнічні, агрохімічні, фітопатологічні, ентомологічні фактори вирощування продукції,

- основні режими і способи післязбиральної обробки, зберігання та переробки тих видів продукції рослинництва, які виробляються в Україні.

Студент повинен **вміти**:

- організовувати та здійснювати післязбиральну доробку, короткострокове, довготривале зберігання та первинну переробку зернових мас, плодоовочевої продукції, технічної сировини.

- забезпечувати якісне транспортування продукції рослинництва до місць реалізації, зберігання та первинної переробки продукції рослинництва.

- планувати діяльність згідно з технологічними процесами проведення післязбиральної доробки, зберігання та первинної переробки продукції рослинництва.

- розробляти, організовувати та впроваджувати систему заходів для запобігання втрат у кількості та якості продукції рослинництва під час післязбиральної доробки, зберігання та первинної переробки продукції рослинництва.

- проводити аналіз рекомендацій з забезпечення технічного переоснащення галузі, впровадження інноваційних технологій і продуктів.

- приймати участь в організації робіт із сертифікації сховищ та виробленої й призначеної для реалізації продукції рослинництва в умовах ринкової економіки відповідно з вимогами стандартів ISO.

- вести документацію з обліку та звітністю за вимогами технологічного процесу післязбиральної доробки, зберігання та первинної переробки продукції рослинництва; виявляти фактори, що впливають на якість продукції.

- забезпечувати роботу лабораторії з оцінки якості продукції рослинництва за нормативно-технічною документацією під час післязбиральної доробки, зберігання, первинної переробки та транспортування продукції.

13. НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА З СЕЛЕКЦІЇ І НАСІННИЦТВА С.Г.

Термін проведення – VIII семестр.

Тривалість – 0,5 тиждень; (15 годин, 0,5 кредит)

Мета навчальної практики з дисципліни передбачає набуття здобувачами

вищої освіти вміння:

- складати селекційну сівозміну, схему селекційного процесу і структуру селекційних посівів;
- оволодіти технікою гібридизації пшениці, сої, кукурудзи;
- самостійно проводити оцінювання та добори у селекційних розсадниках;
- проводити видові та сортові прополювання, фіто прочистки та апробацію насінницьких посівів.

Завдання:

- ознайомитися з роботою селекційних лабораторій інституту агрономії ПДАА з питань організації селекційного процесу польових культур(пшениці озимої, гороху, сої) та з організацією і науково-технічною базою первинного та елітного насінництва цих культур;
- ознайомитися з технологією селекційного процесу;
- проводити спеціальні заходи, зокрема з проведення видових і сортових прополювань;
- ведення кожним студентом щоденника проходження навчальної практики.

Після проходження навчальної практики здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- технологію селекційного процесу;
- способи гібридизації рослин;
- технологію виробництва насіння;
- методи добору рослин;
- відбір зразків ґрунту, рослин, добрив;
- шляхи захисту навколишнього середовища при застосуванні добрив;
- санітарно-гігієнічний захист працюючих з добривами.

вміти:

- розробляти схеми дослідів з добривами; обґрунтовувати способи їх внесення;
- розпізнавати сорти різних культур;
- проводити гібридизацію рослин пшениці, сої, кукурудзи;
- рекомендувати сорти, з числа рекомендованих, для конкретного господарства;
- закладати польові, лабораторні селекційні досліді.

13. НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА З КОРМОВИРОБНИЦТВА

Термін проведення – VIII семестр.

Тривалість – 0,5 тиждень; (15 годин, 0,5 кредит)

Мета навчальної практики – ознайомити студентів з основами галузі кормовиробництва, основними поняттями, метою, положеннями та напрямками і характером діяльності у галузі, формування у студентів цілісної уяви про кормовиробництво як галузь сільського господарства, його основні

напрямки, перспективи розвитку кормової бази на сучасному рівні, забезпечення фундаментальної підготовки з дисципліни, набуття практичних навичок для формування майбутніх спеціалістів.

Завдання навчальної практики:

- виробити вміння визначати види польових кормових рослин та природних кормових угідь за ботаніко-морфологічними ознаками;
- ознайомити з основними культурами, що використовуються для заготівлі консервованих видів корму та навчити визначати оптимальні строки скошування кормових культур для заготівлі сіна, сінажу, силосу;
- ознайомити з технологічним процесом при заготівлі сіна, сінажу, силосу.

Після проходження навчальної практики здобувачі вищої освіти повинні

знати:

- класифікацію кормових культур;
- основи раціонального комплектування машинно-тракторних агрегатів на вирощуванні кормових культур;
- інтенсивні технології вирощування кормових культур;
- способи поліпшення природних кормових угідь;
- раціональне використання сіножатей і пасовищ;
- зелений конвеєр;
- технологію заготівлі і зберігання кормів;
- класифікацію кормів і показники їх якості.

вміти:

- складати схеми кормових сівозмін;
- розпізнавати окремі кормові культури за морфологічними ознаками;
- складати схему зеленого конвеєра;
- складати агротехнічну частину технологічних карт інтенсивної технології вирощування основних кормових культур зони, схеми технології виробництва кормів;
- складати травосумішки для залуження луків;
- розраховувати норму висіву трав;
- визначати якість сіна, силосу, сінажу, зневоднених кормів.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Студенту, який не виконав програму практики з поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно при виконанні умов, визначених інститутом
Політика щодо академічної доброчесності:	Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%.
Політика щодо відвідування:	Відвідування баз практики є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) практика може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником практики.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання екзамену
90-100	відмінно
74 – 89	добре
60 – 73	задовільно
0 – 59	незадовільно